

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 31 mei 2022 is de vorige welzijnsopdracht, die was gestart op 1 januari 2018, afgelopen. Al tijdens deze periode is begonnen met de voorbereidingen voor de nieuwe inkoop welzijn. In dat kader heeft uw raad op 28 januari 2021 en 4 februari 2021 het beleidsplan "Heel de Stad" en de "Inkoopstrategie Welzijn" vastgesteld. Het welzijnswerk is ook na de vaststelling van deze stukken regelmatig in commissie- en raadsverband besproken. De besprekingen hadden betrekking op zowel de afronding van de vorige opdracht als de start en uitvoering van de nieuwe opdracht. Meerdere moties zijn hierover ingediend en aangenomen en er is ook een toezegging gedaan.

Om de vorige welzijnsopdracht goed en zorgvuldig te kunnen afronden en ook een goede start te kunnen maken met de nieuwe welzijnsopdracht heeft de afdoening van de moties en de toezegging de nodige tijd in beslag genomen. In deze brief gaan wij uitgebreid in op de wijze van afdoening van de moties en de toezegging.

Motie Huizen van de Wijk, van de wijk (21bb1384)

In de raadsvergaderingen van 28 januari en 4 februari 2021 is bij de behandeling van het agendapunt beleidskader "Heel de Stad" en de "Inkoopstrategie Welzijn" de motie Huizen van de Wijk, van de wijk van de leden de heer Van Zevenbergen van de SP, mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK, de heer Vonk van de CU-SGP en mevrouw Roest van GroenLinks aangenomen (21bb1384). Een voorstel tot afdoening van deze motie was opgenomen in de Voortgangsbrief Inkoop Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp van 25 mei 2021 (21bb6350). Tijdens de behandeling van deze brief in de vergadering van de toenmalige commissie Zorg, Onderwijs, Cultuur, en Sport (ZOCS) van 23 juni 2021 is aangegeven dat de fractie van de SP niet akkoord ging met de afdoening. De fractie wacht het proces rondom het schrijven van de jaarplannen af en of daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van verschillende ruimtes in de wijken.

Toezegging Voortgang aanbesteding Welzijn en WMO – Maatwerkondersteuning – uitkomsten (21bb8571)

Tijdens de bespreking in de commissie ZOCS op 23 juni 2021 van de voortgang van de aanbesteding Welzijn en WMO-maatwerkondersteuning heeft de toenmalige wethouder volksgezondheid, zorg, ouderen en sport toegezegd te rapporteren op steun en uitkomsten van lokale initiatieven en resultaten op de 3 prioriteitsgroepen Ouderen, Jeugd en Kwetsbare Bewoners (21bb8571).

In de raadsvergadering van 22 februari 2022 zijn tijdens de behandeling van het agendapunt "Zorgwekkend Humanitas" de volgende moties aangenomen:

- Tijd voor integriteit van de leden mevrouw Van Wifferen van D66 en mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK (22bb2219);
- Een humaan & integer werkklimaat van de leden mevrouw Van Wifferen van D66 en mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK (22bb2220);
- Financieel onderzoek naar welzijnswerk in Feijenoord van het lid mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK (22bb2221);
- Zeker zijn van goed welzijnswerk van de leden de heer Engberts van de PvdA en mevrouw Aafjes-van Aalst van Leefbaar Rotterdam (22bb2223);
- Jaarplannen goed verantwoord van leden mevrouw Van Wifferen van D66, mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK en de heer Balwantsingh van de PvdA (22bb2218).

Voor de eerste 4 van de hier boven genoemde moties zijn tussenberichten verstuurd op 1 juni 2022 (22bb003872), 3 oktober 2022 (22bb006354), 20 december 2022 (22bb008796) en 4 april 2023 (23bb002215).

In deze brief doen wij u een voorstel toekomen voor afdoening van deze moties en de toezegging en in een enkel geval een voortgangsbericht.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Hiervoor is aangegeven over welke moties en toezegging wij u in deze brief een afdoeningsvoorstel en in een enkel geval een voortgangsbericht, doen toekomen.

De moties en de toezegging hebben een relatie met het beleidsplan Heel de Stad en de inkoop Welzijn.

Toelichting:

Hieronder wordt nader toegelicht hoe wij voorstellen de hiervoor genoemde moties en de toezegging af te doen.

Moties tijd voor integriteit (22bb2219) en humaan & integer werkklimaat (22bb2220)

In de motie Tijd voor integriteit wordt het college verzocht:

- In gesprek te gaan met het management van welzijnsorganisaties met als doel de bewustwording over integriteit in zakelijke afwegingen te vergroten om mogelijke (schijn) van belangenverstrengeling te voorkomen.

In de motie Een humaan & integer werkklimaat wordt het college verzocht:

- Welzijnsorganisaties workshops aan te bieden om bewustwording te creëren over het borgen van een veilig werkklimaat;

- Hierbij ook in te gaan op de organisatorische en culturele lijnen waarover men een veilig werkklimaat bespreekbaar kan maken;
- Een convenant te sluiten met alle welzijnsorganisaties in de stad waarin alle ondertekenaars aangeven hoe te zorgen voor een veilig werkklimaat.

In de voortgangsbrief van 3 oktober 2022 (22bb006354) heeft wethouder Achbar aangegeven dat om deze beide moties goed en zorgvuldig uit te kunnen voeren, het belangrijk is een goede balans te vinden tussen aan de ene kant de wens van uw raad, zoals in beide moties verwoord en aan de andere kant de verantwoordelijkheid van de welzijnsorganisaties voor hun medewerkers. In de voortgangsbrief van 4 april 2023 (23bb002215), is aangegeven dat wij nog meer tijd nodig hadden om een voorstel voor afdoening van de moties aan u voor te leggen.

Zoals verzocht in de motie Tijd voor integriteit hebben wij het gesprek gevoerd met het management van de welzijnsorganisaties. Wij hebben ervoor gekozen dat niet met iedere welzijnspartij apart te doen maar gezamenlijk, omdat de problematiek voor iedere partij speelt. De 6 welzijnsorganisaties die de welzijnsopdracht in de 14 gebieden uitvoeren hebben zich verenigd in een platform onder de naam Win010. Binnen Win010 werken de welzijnspartijen onderling nauw samen. Dit is ook het gremium voor periodiek overleg met de gemeente. 2 keer per jaar is er overleg met de verantwoordelijke wethouder, waarin actuele thema's en ontwikkelingen worden besproken. Daarnaast is er elke 6 weken een zogenaamde welzijnstafel waarin Win010 overlegt met ambtenaren van het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling. Dit is een overleg waarin ontwikkelingen die van belang zijn voor alle welzijnspartijen, zowel vanuit de kant van de Win010 als vanuit de kant van de gemeente worden besproken.

Beide moties zijn zowel in gesprekken met de wethouder als ambtelijk besproken. In die gesprekken gaven de welzijnspartijen aan dat zij integriteit en integer handelen net als de raad belangrijk vinden en dat zij zich bewust zijn dat zij met hun handelen elke schijn van belangenverstrengeling dienen te voorkomen.

Daar komt nog bij dat in het Programma van Eisen van de welzijnsopdracht eisen zijn opgenomen over aspecten op het gebied van bedrijfsvoering, waaronder een eis dat de welzijnspartij dient te handelen conform de Governancecode Sociaal Werk. In die code staan ook bepalingen over o.a. integriteit.

De Welzijnspartijen zijn in hun rol van werkgever verantwoordelijk voor het creëren van een humaan & integer werkklimaat. Daartoe worden ze ook verplicht, omdat ze moeten handelen conform de Governancecode Sociaal Werk. De welzijnspartijen hebben aangegeven dat ze in hun handelen deze governance code naleven. Daarnaast zijn er in de Cao Sociaal Werk ook de nodige bepalingen opgenomen over goed werkgeverschap en mogelijkheden voor medewerkers om met de werkgever over o.a. het werkklimaat in gesprek te gaan of dit aan te kaarten bij bijvoorbeeld de ondernemingsraad. De welzijnspartijen beschikken ook over een kwaliteitskeurmerk (b.v. ISO-certificering) dat wat zegt over de kwaliteit van de dienstverlening die geleverd wordt.

Om goed werkgeverschap en good governance als welzijnspartij in te vullen kunnen de welzijnsorganisaties, maar ook individuele medewerkers gebruik maken van trainingen en cursussen die onder andere door brancheorganisaties die daarin gespecialiseerd zijn worden aangeboden.

Het ligt niet op de weg van de gemeente als opdrachtgever om daarin te voorzien. Wel zullen wij, in het kader van de welzijnsovereenkomsten die wij hebben afgesloten en binnen de overlegstructuur die wij met de welzijnspartijen hebben en zoals die hiervoor beschreven is, periodiek de thema's integriteit en humaan & integer werkklimaat aan de orde stellen. Daarom is het volgens ons niet nodig om daar nog een apart convenant met de welzijnspartijen over af te sluiten. Er zijn vanuit de welzijnsopdracht zoals die geformuleerd is en door het reguliere overleg met de welzijnspartijen voldoende garanties dat de welzijnspartijen zorgen voor een veilig werkklimaat.

Motie Financieel onderzoek naar welzijnswerk in Feijenoord (22bb2221)

In deze motie wordt het college verzocht:

- De gemeentelijke accountant te laten meekijken op de doelmatigheid van de bestede middelen;
- Bij een vermoeden van onrechtmatigheid een externe audit in te stellen.

In de voortgangsbrief van 4 april 2023 (23bb002215) hebben wij aangegeven dat wij op basis van de door Humanitas ingediende eindverantwoording van de welzijnsopdracht de beoordeling op rechtmatigheid en doelmatigheid hebben opgestart. De ingediende eindverantwoording van Humanitas hebben wij beoordeeld, net zoals we dat gedaan hebben met de verantwoording door de andere welzijnspartijen. Deze eindcontrole geeft geen aanleiding om de opdracht niet met een goedkeuring af te sluiten. Om meer zekerheid te geven, zoals in feite in de motie ook wordt gevraagd, hebben wij concern auditing gevraagd een extra controle uit te voeren. Daarnaast hebben wij ook een melding gedaan bij WMO-toezicht. Wij kunnen u melden dat het onderzoek van concern auditing niet heeft geleid tot een andere conclusie over de rechtmatigheid en doelmatigheid van de bestede middelen door Humanitas. WMO-toezicht heeft op basis van onze melding geen aanleiding gezien een nader onderzoek in te stellen.

Nadat de motie was ingediend hebben wij, via de gemeentelijke ombudsman, in het najaar van 2022 een externe melding ontvangen over een ontwikkeling die een relatie heeft met de strekking van deze motie. Het gaat om een melding van een voormalig medewerker van Humanitas. Omdat het hier gaat om een kwestie tussen werkgever en werknemer hebben wij hierover contact opgenomen met Humanitas. Er zijn gesprekken gevoerd en Humanitas heeft ons een feitenrelaas over deze kwestie doen toekomen. Op basis van de informatie die door Humanitas aan ons is verstrekt hebben wij geconcludeerd dat naar onze mening Humanitas de juiste procedures heeft doorlopen in deze kwestie. Deze informatie hebben wij ook gedeeld met de ombudsman, die onze analyse deelt. De ombudsman heeft net als u aangegeven dat het belangrijk is goed uit te zoeken of gelden doelmatig en rechtmatig zijn besteed. Wij stonden open voor een gesprek met de melder omdat dit nieuwe inzichten zou kunnen opleveren. De ombudsman heeft de afgelopen maanden geregeld contact gehad met de melder. Dat proces hebben zij met de nodige zorgvuldigheid doorlopen, om ook de melder de kans te geven zijn positie hierin te bepalen. Wij zijn over de voortgang ook regelmatig op de hoogte gehouden door de ombudsman. Pas recent hebben wij te horen gekregen dat de voormalig medewerker ook bereid is het gesprek met ons aan te gaan. Een uitnodiging voor een gesprek is inmiddels verstuurd. Wij kunnen op dit moment nog niet inschatten of dit gesprek leidt tot nieuwe inzichten of het uitvoeren van nadere onderzoeken. Daarom kunnen wij deze motie op dit moment nog niet afdoen, maar u nu alleen een stand van zaken geven.

Deze zorgvuldige benadering van de zaak door zowel ons als de ombudsman is een belangrijke reden dat deze zaak meer tijd nodig heeft. We verwachten dat we u een afdoeningsvoorstel voor het eind van het jaar kunnen voorleggen.

Motie Zeker zijn van goed welzijnswerk (22bb2223)

In deze motie wordt het college verzocht:

- De controle op subsidies zodanig in te richten dat het geld gegarandeerd wordt uitgegeven waaraan het uitgegeven dient te worden, zodat het geld niet gebruikt wordt om financiële problemen voor gelieerde instellingen op te vangen.

In de motie heeft u het over de controle op de subsidies. Omdat naar onze mening u hiermee ook de bedragen die wij aan de welzijnspartijen beschikbaar stellen in het kader van de inkoop welzijn bedoelen, gaan wij ook nader in op de wijze waarop wij de inzet van de welzijnspartijen inhoudelijk en financieel monitoren.

In de voortgangsbrief van 4 april 2023 (23bb002215) hebben wij aangegeven dat om deze motie goed te kunnen afhandelen wij ons willen focussen op de uitvoering van de nieuwe welzijnsopdrachten over de periode 1 juni 2022 tot en met 31 december 2022. De verantwoordingen, zowel inhoudelijk als financieel, zijn per 1 april 2023 ingediend. Dat is ook de datum voor indiening van de verzoeken tot vaststelling van de subsidies welzijn die over 2022 zijn verstrekt.

Voor de welzijnsopdrachten vindt de contractuele monitoring en verantwoording van de resultaten (inhoudelijk en financieel) elk half jaar plaats via schriftelijke rapportages. Als de resultaten achterblijven, wordt dit duidelijk tijdens de reguliere voortgangsoverleggen die veelal maandelijks plaatsvinden. Dan worden ook afspraken gemaakt hoe de resultaten alsnog gerealiseerd kunnen worden.

Uiteindelijk komt er jaarlijks een eindverantwoording op inhoud en financiën. Naast een controleverklaring door de accountant op de financiën, is er ook een controle op de inhoudelijke resultaten door de accountant, het zogenoemde assurancerapport. Daar waar resultaten niet zijn geleverd worden bijbehorende budgetten in principe teruggevorderd.

Subsidies worden verleend op basis van de Algemene wet bestuursrecht, de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en nadere subsidieregelingen, zoals voor de subsidies couleur locale. Gekoppeld aan de subsidieverordening is een Subsidiecontroleprotocol waarin eisen worden gesteld aan de inhoudelijke en financiële subsidieverantwoording. Bij subsidies vanaf € 50.000 dient er ook een accountantsproduct te worden aangeleverd. De subsidieverantwoordingen worden beoordeeld op basis van het controleprotocol. Hierdoor hebben wij goed inzicht of de verleende subsidie is uitgegeven aan het doel waarvoor de subsidie is verstrekt. Als dat niet het geval is zijn er ook voldoende mogelijkheden om verleende subsidies lager vast te stellen en geld terug te vorderen.

Motie Jaarplannen goed verantwoord (22bb2218)

In deze motie wordt het college verzocht:

- Welzijnsaanbieders jaarlijks uitvoeringsverslagen van de jaarplannen te laten doen toekomen aan bewoners, sociaal ondernemers en de raad;
- Bewoners en sociaal ondernemers in de positie te brengen om samen met welzijnsaanbieders te kunnen reflecteren op uitvoering van de jaarplannen.

Hierbij betrekken we de afdoening van motie Huizen van de Wijk, van de wijk (21bb1384), waarbij door de fractie van de SP is aangegeven dat zij het proces rondom het schrijven van de jaarplannen afwacht, of daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van verschillende ruimtes in de wijken.

Bij het opstellen van het bestek voor de aanbesteding welzijn is in het programma van eisen vastgelegd dat welzijnspartijen voor Lokaal Budget, Right to Cooperate en de programmering jaarplannen zouden maken. Hierover zijn met alle welzijnspartijen tijdens de implementatiefase gesprekken gevoerd. Met het idee beter aan te sluiten bij de gedachte achter het budget voor lokale initiatieven. In de praktijk wordt daarom de besteding van Lokaal Budget/Right to Cooperate dynamisch en flexibel ingezet. Ook de programmering wordt door het jaar heen aangepast aan actuele ontwikkelingen en vragen vanuit de wijk. Voor Lokaal Budget hanteren de meeste welzijnspartijen minimaal 2 momenten waarop in het jaar aanvragen kunnen worden ingediend. Een proces tot het aangaan van een Right to Cooperate duurt vaak ook langere tijd en kan op elk moment in een jaar worden gestart. Dat betekent dat een jaarplan, dat in het begin van het jaar wordt gepresenteerd al snel achterhaald kan zijn. Om die reden stellen we het beschikbaar stellen van een jaarplan niet langer verplicht. Wel zorgt de aanbieder dat deze gedurende het jaar bewoners goed informeert over de inzet in het kader van Lokaal Budget en Right to Cooperate. Aan de voorkant, tijdens en na realisatie. Dit gebeurt nu via de reguliere communicatiemiddelen van de welzijnspartij, zoals de website, nieuwsbrieven (zowel digitaal als op papier) en social media (Facebook, Instagram, X (voorheen Twitter)). Samen met de welzijnspartijen realiseren wij ons dat de communicatie naar bewoners nog niet in alle gevallen optimaal verloopt. Daarover zijn we met de welzijnspartijen in gesprek. Op dit moment zijn we samen met de welzijnspartijen het eerste jaar van werken met Lokaal Budget/Right to Cooperate aan het evalueren. Volgende stap is dat we ook met de gebruikers van deze instrumenten, dus bewoners, lokale organisaties en sociaal ondernemers gaan evalueren en gaan ophalen wat anders of beter kan.

Ten aanzien van de afdoening van de motie Huizen van de Wijk, van de wijk, kunnen wij aangeven dat de uitvoering van activiteiten in het kader van Lokaal Budget/Right to Cooperate op verschillende plekken in de wijk plaatsvindt, afhankelijk van de aard van de activiteit. In veel gevallen is dat het Huis van de Wijk.

Toezegging Rapporteer op steun en uitkomsten lokale initiatieven en resultaten op de 3 prioriteitsgroepen Ouderen, Jeugd en Kwetsbare Bewoners (21bb8571)

Voordat wij ingaan op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de steun aan lokale initiatieven, merken wij op dat de focus van de welzijnspartijen bij de uitvoering van de welzijnsopdracht sowieso gericht is op de drie prioriteitsgroepen van het beleidsplan Heel de Stad.

Het ondersteunen van lokale initiatieven met bijdragen vanuit het Lokaal Budget wordt uitgevoerd door de welzijnspartijen. Uitgangspunt daarbij is dat de bijdrage aan dergelijke initiatieven regelarm worden toegekend. Dat betekent onder andere dat vanuit de welzijnspartij minimale invloed is op het type initiatieven dat wordt ingediend. De enige voorwaarde die is gesteld, is dat de activiteit betrekking dient te hebben op welzijn en bijdraagt aan het realiseren van de welzijnsopdracht. Ook de verantwoording van de uitgevoerde activiteit is vanwege het regelarme karakter beperkt. Dit betekent dan ook dat alleen in algemene bewoordingen wij wat kunnen zeggen over de uitkomsten van de lokale initiatieven.

Als gekeken wordt naar de initiatieven die vanuit Lokaal Budget tot nu toe gefinancierd zijn, dan zien we veel activiteiten die gericht zijn op het versterken van de sociale cohesie in de buurt in de vorm van buurt- en/of wijkactiviteiten. Daarnaast zien we de nodige activiteiten die gericht zijn op jeugd waar vaak sport als middel wordt gebruikt. Ook zijn er de nodige activiteiten die zich richten op gezondheid en bewegen. Tenslotte zien we veel activiteiten die zich richten op ouderen. Dan gaat het bijvoorbeeld om ontmoeten, bewegen, samen eten e.d.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

N.v.t.

Op basis van het voorgaande stellen wij u voor de moties:

- Tijd voor integriteit van de leden mevrouw Van Wifferen van D66 en mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK (22bb2219);
- Een humaan & integer werkklimaat van de leden mevrouw Van Wifferen van D66 en mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK (22bb2220);
- Zeker zijn van goed welzijnswerk van de leden de heer Engberts van de PvdA en mevrouw Aafjes-van Aalst van Leefbaar Rotterdam (22bb2223);
- Jaarplannen goed verantwoord van leden mevrouw Van Wifferen van D66, mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK en de heer Balwantsingh van de PvdA (22bb2218);
- Huizen van de Wijk, van de wijk van de leden de heer Van Zevenbergen van de SP, mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK, de heer Vonk van de CU-SGP en mevrouw Roest van GroenLinks (21bb1384);

en de toezegging:

- Rapporteer op steun en uitkomsten lokale initiatieven en resultaten op de 3 prioriteitsgroepen Ouderen, Jeugd en Kwetsbare Bewoners (21bb8571);

als afgedaan te beschouwen.

Wij verzoeken u kennis te nemen van de voortgang op de motie: Financieel onderzoek naar welzijnswerk in Feijenoord van het lid mevrouw Mohamed-Hoesein van DENK (22bb2221).

Wij verwachten voor het eind van het jaar 2023 een definitief afdoeningsvoorstel aan u voor te kunnen leggen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb